

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *A halál országútján...*

Forrás: *Népszava*

Bp.
(Hely)

1921. 9. 4
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

614

Hely

Idő

"1921"

Személy

Helysz

A halál országútján...

A főváros tiszti főorvosa jelentette ismét, hogy „a tuberkulózis egyre fokozódó mértékben szedi áldozatait”. Jelentette a főváros egészségügyi szolgálatának legfőbb vezetője azt is, hogy a kórházak zsúfoliak, a betegeket nem tudják elhelyezni. A fertőző betegeket nem tudják elkülöníteni, a közveszélyes elmebetegeknek nem tudnak helyet adni.

Ezek a nagyon szomorú adatok csak azoknak okozhatnak meglepetést, akik szándékosan elzárkóztak a való helyzet megismerése elől. Mi minden alkalommal, amikor csak lehetséges volt, rámutattunk azokra a veszedelmekre, amelyek a főváros és az ország népét fenyegetik. Folyton és folyvást sürgettük: hagyjanak föl az üldözésnek és a gyűlölködésnek a politikájával, hagyják az ország népét dolgozni, nyissák már meg az utját a normális élet felé való haladás lehetőségének.

Rámutattunk minden alkalommal — amikor lehetett — arra, hogy nem lehet a végtelenségig vinni a nélkülözést, idejekorán követeltünk intézkedéseket a munkanélküliség, a drágaság, a bérek leszorítása ellen. Mindenki, aki nyitott szemmel nézte a dolgokat, tudhatta, hogy a háborus nélkülözések, a háborus évek rettenetes hajszája a munkában s izgalmai az élet minden vonatkozásában úgy megviselték a dolgozó emberek egészségét, hogy ellenállásuk a minimális csökkenést. Számtalanszor megirtuk és minden lehető alkalommal megmondottuk, hogy a néperő helyreállítása a legelső és legfontosabb feladata az országnak, enélkül nincs konszolidáció, nincs valutajavítás, nincs újraépítés.

De hiába beszélünk, hiába volt minden figyelmeztetésünk. Most minden nap egy-egy újabb szomorú elégtételt szolgáltunk nekünk. Egyik nap a miniszterelnök kénytelen bevallani, hogy a drágaság úgy a fejére nőtt, hogy most már nem tud ellene semmit sem tenni, a másik nap a munkanélküliek kéri, tegyék nekik lehetővé, hogy minél gyorsabban elhaa-

assák az országot, a harmadik napon a főváros közegészségügyének legfőbb intézője kénytelen bevallani, hogy tehetetlenül áll a pusztító betegségekkel szemben.

Ezt már nem lehet kormányzatnak, nem lehet közigazgatásnak nevezni. Ez egyszerűen a kormányzatnak és a közigazgatásnak a csődje. A főváros tiszti főorvosának a jelentésében ugyanis nemcsak az a megdöbbentő és katasztrofális jelentőségű, amit a betegségek terjedéséről megállapít, hanem még inkább az, amit a bajok elhárítására sürget.

Kórházakat kell építeni, hogy el lehessen helyezni a betegeket — mondja a tiszti főorvos —, meg kell szüntetni a vízmizériákat, öntözni kell az utcákat, öblíteni a csatornákat. Ezek a városigazgatásnak a legelemibb dolgai. Akik ezt sem tudják elvégezni, akiket ezekre a teendőkre is csak a már beállott veszedelem képes kényszeríteni, azok jók lehetnek minderre, csak éppen arra nem, hogy egy nagy város népe rájuk bizza a sorsát.

De a fővárosnál más teendők voltak mind-éddig sürgősek. A főváros igazgatása el volt foglalva a „nemzet és fajvédelemmel”, el volt foglalva a közoktatás és közigazgatás átalakításával, el volt foglalva az „érdemes” férfiak és nők elhelyezésével. Nem lehet csodálni, ha ezek között a nagy munkái között nem jutott ideje olyan csekélységgel foglalkozni, mint amilyen a közegészségügy némely kérdése. Mi már a múlt év nyarán rámutattunk arra, hogy milyen veszedelmet rejt magában, ha a főváros utcáit nem locsolják, nem tisztítják rendszeresen, ha az utcákon szeméthegek gyűlnek, amelyeket a szél szerte hord, ha nincs az egész városban egyetlen park, ahol egy kis tiszta levegőt találhatna a munkában kifáradt, a bérkaszárnyákban fulladozó szegény emberek tömege. Porerdő volt ezen a nyáron is ennek a városnak minden olyan része, ahol a szegény emberek élnek. Por és piszok terjeszkedett az utcákon s ha valaki rászánta magát, hogy a napi munka után egy órát a Városligetben töltsön, akkor riadva futott vissza, mert elnye-

léssel fenyegette a por.

Ki csodálkozhatik azon, hogy az ilyen városban „egyre fokozódó mértékben szedi áldozatait” a tüdővész. Hiszen az a por és piszok, a vízhiány és a csatornák öblögetésének az elmaradása, amit a tiszti főorvos fölpanaszol, csak uszálya mindannak, ami ebben a városban a lakosság életét és egészségét tönkre teszi.

Itt van a lakásügy. Budapest népe a leg-egészségtelenebbül, a legzsúfoltabban lakott már a háboru előtt is, talán Európa összes nagyvárosai között. Itt van a rémes drágaság, itt van a rengeteg aranyu munkanélküliség. És itt van egy városi igazgatás, amely teljesen idegen a néptől, amely idegenül áll minden olyan várospolitikai kérdéssel szemben, amely nem jelent stallumot.

A „nemzetmentés és fajvédelem” két évi munkájáról ime, a főváros tiszti főorvosa állítja föl a mérleget. Amíg az urak a város-házán kimerülnek abban, hogy választóvonalakat állítanak föl az emberek között — fajok és osztályok szerint —, addig a bérkaszárnyák tömkelegében az emberi faj legveszedelmesebb ellensége: a tüdővész és társai, a gyermek-betegségek győzedelmeskednek a legyöngült,

az ellenállóképességétől megfosztott, a legelemből óvintézkedéseket nélkülöző embereken. Vajjon ráeszmélnék-e végre azok, akik magukat e város vezetőinek föltölték, hogy mi a kötelességük? Vajjon meggyőzőnek találják-e a városházán a tiszti főorvos „érveit” arra, hogy végre az igazi nemzet- és fajfontartó munkához fogjanak hozzá?!